C/2024/6040

2024.10.10.

Az Európai Számvevőszék megbízhatósági nyilatkozata az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alapról (EFA) – a független ellenőr jelentése

(C/2024/6040)

Vélemény

I. A következőket ellenőriztük:

a) a kilencedik, tizedik és tizenegyedik EFA 2024. június 25-én jóváhagyott éves beszámolója, amely a mérlegből, az eredménykimutatásból, a készpénzforgalmi kimutatásból, a nettó eszközállomány változásainak kimutatásából, a pénzügyi kimutatásokhoz fűzött megjegyzésekből és a 2023. december 31-ével záruló pénzügyi év pénzügyi műveleteinek végrehajtásáról szóló jelentésből áll;

b) a beszámoló alapjául szolgáló azon *tranzakciók jogszerűsége* és *szabályszerűsége*, amelyek pénzügyi kezeléséért a Bizottság felelős ([1]).

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

II. Véleményünk szerint a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alapnak a 2023. december 31-ével záruló évre vonatkozó éves beszámolója minden lényeges szempontból híven és az EFA-kra alkalmazandó pénzügyi szabályzat rendelkezéseinek, valamint a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapuló számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi az EFA-k 2023. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események *eredményét*, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

III. Véleményünk szerint a 2023. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámoló alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kiadások

Elutasító vélemény a kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről

IV. Véleményünk szerint – „A kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről adott elutasító vélemény alapja” című bekezdésben tárgyaltak jelentősége miatt – a 2023. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolóban elfogadott kifizetéseket lényeges *hibaszint* jellemzi.

([1]) A tizenegyedik EFA-ra alkalmazandó pénzügyi szabályzat 43., 48–50. és 58. cikke értelmében ez a megbízhatósági nyilatkozat nem vonatkozik az EBB kezelésében lévő EFA-forrásokra.

A vélemény alapja

V. Ellenőrzésünket az IFAC *nemzetközi ellenőrzési standardjai (ISA)* és etikai kódexe, valamint a legfőbb ellenőrző intézményeknek az INTOSAI által elfogadott nemzetközi standardjai (ISSAI) szerint végeztük. A Számvevőszék e standardokban és kódexekben előírt felelősségét jelentésünknek az ellenőr felelősségével foglalkozó része fejti ki részletesebben. A hivatalos könyvvizsgálóknak a Nemzetközi Számviteli Etikai Standard Testület által kiadott etikai kódexe szerinti függetlenségi követelményeket betartottuk és az ezekben előírt etikai kötelezettségeinknek is eleget tettünk. Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elégséges és megfelelő alapot nyújt véleményünk kialakításához.

A kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről adott elutasító vélemény alapja

VI. A kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alapnak a 2023. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolójában elfogadott kiadások átfogó becsült hibaszintje 8,9 %. E kiadások jelentős részét (2023-ban 2,7 milliárd eurót, amely ellenőrzési sokaságunk 96 %-át teszi ki) lényeges hibaszint jellemzi. Ez szinte minden kiadásra vonatkozik, kivéve a költségvetés-támogatást és az igazgatási kiadásokat. Az általunk feltárt hibák hatásai ezért egyrészt lényegesek, másrészt az adott év elfogadott kiadásaira nézve általános érvényűek.

Fontosabb ellenőrzési témák

VII. Fontosabb ellenőrzési témáknak itt azokat nevezzük, amelyek szakmai megítélésünk szerint a tárgyidőszak pénzügyi kimutatásának ellenőrzésében a legjelentősebbek voltak. Ezekkel a témákkal a pénzügyi kimutatások egésze ellenőrzésének összefüggésében és az azokról szóló vélemény kialakításakor foglalkoztunk ugyan, azonban külön nem adunk róluk véleményt.

Elhatárolt kiadások

VIII. Értékeltük a beszámolóban bemutatott elhatárolt, nagyrészt becsléseken alapuló kiadásokat. 2023 végén a Bizottság becslése szerint a felmerült, de a kedvezményezettek által még be nem jelentett támogatható kiadások összege 5 074 millió euró volt (2022 végén: 5 427 millió).

IX. Megvizsgáltuk ezeknek az elhatárolt becsléseknek a kiszámítását és áttekintettünk egy 30 egyedi *előfinanszírozási kifizetésből* és 18 lekönyvelt, de még nem ellenőrzött számlából álló mintát, hogy értékeljük az elhatárolt kiadások hibás megállapításának kockázatát. Elvégzett munkánk alapján megállapítottuk, hogy a végleges beszámolóban szereplő elhatárolt kiadások megfelelőek voltak.

Az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésének lehetséges hatásai az Európai Fejlesztési Alapok 2023. évi beszámolójára

X. 2020. február 1-jén az Egyesült Királyság kilépett az Európai Unióból. A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből való kilépéséről szóló megállapodásnak (a továbbiakban: a kilépési megállapodás) a két fél közötti megkötését követően az Egyesült Királyság kötelezettséget vállalt arra, hogy az Egyesült Királyság a tizenegyedik és valamennyi korábbi, még lezáratlan EFA *lezárásáig* továbbra is az EFA részese marad. Az Egyesült Királyságot ugyanazon kötelezettségek terhelik, mint a tizenegyedik Európai Fejlesztési Alapot létrehozó belső megállapodás értelmében a tagállamokat, továbbá lezárásukig a korábbi EFA-kból eredő kötelezettségek is.

XI. A kilépésről rendelkező megállapodás kimondja azt is, hogy a tizedik EFA-hoz vagy az azt megelőző EFA-khoz tartozó projektek azon összegei esetében, amelyeket e megállapodás hatálybalépéséig nem vettek kötelezettségvállalásba vagy visszavontak, az Egyesült Királyságra eső részt nem használják fel újra. Ugyanez a szabály alkalmazandó azon források Egyesült Királyságra eső részére is, amelyeket a tizenegyedik EFA keretében 2023. december 31. után nem vesznek kötelezettségvállalásba vagy visszavonnak.

XII. A fentiek és vizsgálatunk alapján nem áll fenn az EFA 2023. évi beszámolóját érintő olyan pénzügyi hatás, amelyről be kellene számolni. Megállapítjuk, hogy az EFA 2023. december 31-i helyzetet tükröző beszámolója megfelelően tükrözi a kilépési folyamat ekkori helyzetét.

A vezetőség feladatai (a Bizottság)

XIII. Az EUMSZ 310–325. cikke és a tizenegyedik EFA pénzügyi szabályzata értelmében a vezetőség felel az EFA éves beszámolójának a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjainak megfelelő elkészítéséért és bemutatásáért, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéért és szabályszerűségéért. Ez a felelősség magában foglalja az – akár *csalásból*, akár tévedésből eredő lényeges hibáktól mentes – pénzügyi kimutatások elkészítését és bemutatását lehetővé tévő belső kontrollrendszer kialakítását, megvalósítását és fenntartását. Az EFA beszámolójának alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéért és szabályszerűségéért a végső felelősséget a vezetőség viseli.

XIV. Az EFA beszámolójának elkészítésekor a vezetőség felelőssége annak felmérése, hogy az EFA-k képesek-e tevékenységük folytatására, adott esetben az ezt érintő ügyek közzététele, valamint az, hogy a beszámolót a tevékenység folytatásának feltételezésével készítse el, kivéve, ha a vezetőségnek szándékában áll megszüntetni a jogalanyt vagy beszüntetni a működését, vagy amikor nem áll előtte ezen kívül más reális lehetőség.

XV. A vezetőség felelős az EFA-k pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

Az ellenőrnek az EFA-beszámoló és az annak alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelőssége

XVI. Célunk észszerű bizonyosságot szerezni arról, hogy az EFA beszámolója nem tartalmaz lényeges hibákat, és hogy az alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek, valamint hogy ellenőrzésünk alapján *megbízhatósági nyilatkozatot* nyújtsunk be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a beszámoló megbízhatóságára, valamint az annak alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan. Az észszerű bizonyosság a bizonyosság magas szintjének felel meg ugyan, de nem garancia arra, hogy az ellenőrzés feltétlenül kiszűri az esetlegesen fennálló lényeges hibákat vagy lényeges meg nem felelést. Ezek eredhetnek csalásból vagy tévedésből, és akkor tekintendők lényegesnek, ha észszerűen feltételezhető, hogy külön-külön vagy együttesen befolyásolnak az EFA jelen beszámolója alapján hozott gazdasági döntéseket.

XVII. A bevételeket illetően megvizsgáljuk az összes tagállami hozzájárulást, valamint egy más típusú bevételi tranzakciókból vett mintát.

XVIII. A kiadások tekintetében akkor vizsgáljuk meg a kifizetéseket, miután a kiadás felmerült, azt lekönyvelték és elfogadták. Ez a vizsgálat az előlegfizetésektől eltekintve minden kifizetési kategóriára kiterjed, és azon a ponton történik, ahol a kifizetést teljesítik. Az előlegkifizetések megvizsgálása azután történik, hogy a pénzeszközök *címzettje* igazolást ad a pénzeszközök megfelelő felhasználásáról, és az intézmény vagy szerv az előlegfizetés elszámolásával – a tárgyévben vagy később – elfogadja az igazolást.

XIX. Az ellenőrzés egésze során szakmai megítélésünk szerint és kellő szakmai szkepticizmussal járunk el. Továbbá:

— Azonosítjuk és elemezzük annak kockázatát, hogy milyen valószínűséggel fordulhat elő – akár csalás, akár tévedés okozta – lényeges hiba az EFA beszámolójában, illetve az EFA jogszabályi keretének való lényeges meg nem felelés a mögöttes tranzakciókban. Az említett kockázatokra reagáló ellenőrzési eljárásokat tervezünk és végzünk el, továbbá olyan ellenőrzési bizonyítékokat szerzünk, amelyek elégséges és megfelelő alapot nyújtanak véleményünk kialakításához. Egy lényeges hibát vagy meg nem felelést nehezebb feltárni akkor, ha az nem tévedésből, hanem csalásból ered, hiszen a csalás során többek között összejátszás, hamisítás, szándékos mulasztás, hamis nyilatkozattétel, illetve a belső kontrollok kijátszása fordulhat elő, ezért nagyobb a kockázata, hogy az ilyen esetek feltáratlanul maradnak.

— Megismerjük az ellenőrzés szempontjából releváns belső kontrollokat: ezzel célunk a megfelelő ellenőrzési eljárások megtervezése, nem pedig a belső kontroll *eredményességével* kapcsolatos vélemény kialakítása.

— Értékeljük, hogy a vezetőség által alkalmazott számviteli politikák megfelelőek-e, és észszerűek-e a vezetőség számviteli becslései, illetve az általa közölt adatok.

— Megállapítjuk, hogy helytálló-e a vezetőség részéről a tevékenység folytatásának feltételezése, valamint hogy a kapott bizonyítékok alapján egyes eseményekből vagy körülményekből adódóan olyan lényeges bizonytalanság áll-e fenn, amely súlyos kétségeket ébreszt azt illetően, hogy az EFA képes-e tevékenységének folytatására. Ha lényeges bizonytalanság fennállását állapítjuk meg, akkor ellenőri jelentésünkben fel kell hívnunk a figyelmet az EFA beszámolójában szereplő, ezzel kapcsolatosan közölt adatokra, vagy amennyiben a közölt adatok nem megfelelőek, módosítanunk kell véleményünket. Következtetéseink a jelentésünk elkészültének napjáig kapott ellenőrzési bizonyítékokon alapulnak. Megeshet azonban, hogy később bekövetkező események, illetve később felmerülő körülmények miatt az EFA-k működése megszűnik.

— Értékeljük az éves beszámoló általános bemutatását, felépítését és tartalmát, beleértve valamennyi közölt adatot is, valamint azt, hogy az éves beszámoló híven mutatja-e be az alapjául szolgáló tranzakciókat és eseményeket.

XX. A vezetőséggel közöljük többek között az ellenőrzés tervezett hatókörét, ütemezését és a jelentősebb ellenőrzési megállapításokat, beleértve a belső kontrollrendszerben megállapított jelentős hiányosságokat is.

XXI. Meghatározzuk, hogy a Bizottsággal megvitatott témák közül melyek voltak az EFA beszámolójának ellenőrzése során a legjelentősebbek, és minősülnek ezáltal a tárgyidőszak tekintetében fontosabb ellenőrzési témáknak. Ezek a témák jelentésünkben bemutatásra kerülnek, kivéve, ha törvény vagy rendelet kizárja azok nyilvános közzétételét, vagy abban a rendkívül ritka esetben, ha mi határozunk úgy, hogy eltekintünk egy adott téma jelentésünkben való közzétételétől, mert észszerűen feltételezhető, hogy a közzététel hátrányos következményei meghaladják a közlésből származó közérdekű hasznot.

2024. július 5.

Tony Murphy
elnök

Európai Számvevőszék
12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg